

ส่วนที่ 1 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

1. ด้านกายภาพ

1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือตำบล

ตำบลศรีดอนมูลอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ประมาณ 63.57 ตารางกิโลเมตร โดยมีอาณาเขตติดกับพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดพิจิตร ภูมิอน สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า มีลำน้ำรวกเป็นเส้นกั้นพรมแดน และติดต่อกับตำบลศรีเมืองชุม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลจันทวี อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลเวียง ตำบลป่าสัก อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลบ้านด้าย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ทางตอนเหนือและทางทิศตะวันออก มีภูมิประเทศเป็นภูเขาและมีที่ราบสูงเนินเขา พื้นที่ทางตอนกลางและทางตอนใต้ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรและเป็นที่อยู่อาศัย

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

มี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

1.4 ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วน ดินเหนียว พื้นราบเหมาะแก่การเพาะปลูกข้าว

1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำคำ แม่น้ำมะ

1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวน และป่าเสื่อมโทรมบางส่วน

2.ด้านการเมือง/การปกครอง

2.1 เขตการปกครอง

ตำบลศรีดอนมูลประกอบด้วยจำนวนหมู่บ้าน 13 หมู่บ้าน โดย 12 หมู่บ้านเป็นคนไทยพื้นราบและ 1 หมู่บ้านเป็นคนไทยภูเขาเผ่าอาข่าและไทยลื้อ

2.2 การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงปัจจุบัน มีจำนวน 13 หมู่บ้าน หากมีการเลือกตั้งในครั้งหน้า จะมี ผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) จำนวน 1 คน จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน 13 หมู่บ้าน รวมเป็น 26 คน

3.ประชากร

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 7,556 คน แยกเป็นชาย 3,586 คน หญิง 3,970 คน
(ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอเชียงแสน ณ วันที่ 20 พฤษภาคม 2564)

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากร		รวม (คน)
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	
1	บ้านแม่มะ	211	217	426
2	บ้านสันตันธง	318	333	651
3	บ้านด้าย	256	275	531
4	บ้านสันสลี	131	149	280
5	บ้านเวียงแก้ว	433	461	894
6	บ้านจิวเฒ่า	193	224	417
7	บ้านดอยสะงี้	520	583	1,103
8	บ้านหนองปลาสะเต็ด	226	239	465
9	บ้านศรีดอนมูล	354	450	804
10	บ้านศรีบุญยืน	327	341	668
11	บ้านปากอ้อย	215	238	453
12	บ้านศรีดอนมูล	265	303	568
13	บ้านศรีดอนมูลใต้	137	157	294
รวม		3,586	3,970	7,556

3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน 35 – 55 ปี

4.สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

โรงเรียน

1. โรงเรียนสังกัด สพฐ. 3 แห่ง ได้แก่
 - โรงเรียนบ้านศรีดอนมูล
 - โรงเรียนบ้านดอยสะโง๊ะ
 - โรงเรียนบ้านเวียงแก้ว
2. โรงเรียนสังกัด อบต. 1 แห่ง ได้แก่
 - โรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลศรีดอนมูล (บ้านด้ายปาราชฎร์ดำรง)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน 5 แห่ง

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเวียงแก้ว
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านจิวเฒ่า
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านดอยสะโง๊ะ
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีดอนมูล
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีบุญยืน

ในพื้นที่มีการศึกษานอกระบบ(กศน.ศรีดอนมูล) 1 แห่ง

4.2 สาธารณสุข 4 แห่ง

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสันสลี
2. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเวียงแก้ว
3. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านดอยสะโง๊ะ
4. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศรีดอนมูล

4.3 อาชญากรรม

-

4.3 ยาเสพติด

-

4.4 การสังคมสงเคราะห์

-

5.ระบบบริการพื้นฐาน

5.1 การคมนาคมขนส่ง

มีถนนลาดยางแอสฟัลท์ ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลูกรัง

หมู่ที่	จำนวน สายทางรวม (สาย)	ถนนลาดยาง แอสฟัลส์ (สาย)	ถนนคอนกรีต เสริมเหล็ก (สาย)	ถนนหินคลุก (สาย)	ถนนลูกรัง (สาย)
1	16	1	12	-	3
2	5	1	4	-	1
3	14	1	12	-	1
4	3	-	1	-	2
5	9	-	7	-	2
6	5	-	3	-	2
7	6	-	3	-	3
8	10	-	7	-	3
9	21	-	16	-	5
10	12	1	7	-	3
11	11	-	8	-	3
12	13	-	10	-	3
13	9	-	6	-	3
รวม	134	4	96	-	34
ถนนเชื่อมระหว่างตำบล		3	-	-	-
ถนนในการรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น		5	1	-	-

5.2 การไฟฟ้า

มีระบบไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน จำนวน 3,647 คร้วเรือน

5.3 การประปา

มีระบบประปาบาดาลหมู่บ้าน จำนวน 13 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1-13

5.4 โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นส่วนใหญ่

5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์เชียงแสน ตั้งอยู่บ้านศรีดอนมูล หมู่ 9 ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

6. ระบบเศรษฐกิจ

6.1 การเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ข้าวโพด ปลูกผัก,ผลไม้ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

6.2 การประมง

-

6.3 การปศุสัตว์

-

6.4 การบริการ

บริการนวดแผนไทย บ้านศรีดอนมูล หมู่ 9
มีร้านบริการทำผม เสริมสวย จำนวน 15 แห่ง
มีโรงสีข้าวขนาดเล็กในพื้นที่ จำนวน 8 แห่ง

6.5 การท่องเที่ยว

มูลนิธิโครงการหลวงสะงั้ จุดชมวิวดอยสะงั้ หนองขุมถ่าน

6.6 อุตสาหกรรม

ตำบลศรีดอนมูล อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ไม่มีอุตสาหกรรมในพื้นที่

6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กลุ่มแม่บ้าน	- กองทุนแม่ของแผ่นดิน
- กลุ่มออมทรัพย์	- กลุ่มอาชีพเพาะเห็ดนางฟ้า
- กองทุนหมู่บ้าน	- กลุ่มอาชีพเพาะจิ้งหรีด
- กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	- กลุ่มอาชีพปุยหมักอินทรีย์
- กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	- กลุ่มอาชีพทำน้ำยาเอนกประสงค์
- กลุ่มผู้สูงอายุ	- กลุ่มอาชีพไข่เค็ม
- กลุ่มอาชีพข้าวแต่น้ำแดงโม	- ศูนย์ข้าวชุมชน
- ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	- วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมไม้ไผ่แม่มะ
- วิสาหกิจชุมชนเฟอร์นิเจอร์ไม้แกะสลักไม้	- วิสาหกิจชุมชนปุยชีวภาพสันตันธง
- วิสาหกิจชุมชนทอเสื่อกก	- วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรทำนาข้าวบ้านด้าย
- วิสาหกิจชุมชนจิวเผ่าเฟอร์นิเจอร์ไม้	- วิสาหกิจชุมชนทำน้ำยาเอนกประสงค์
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ใช้ปุ๋ยหนองปลาสะเด็ด	- วิสาหกิจชุมชนทอตุ่งล้านนา
- วิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดฟางศรีดอนมูล	

6.8 แรงงาน

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ข้าวโพด ปลูกผัก,ผลไม้ ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

7.เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

7.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้านหรือชุมชน

มีจำนวน 13 หมู่บ้าน และมีข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้านดังนี้

หมู่ที่	หมู่บ้าน	ประชากร		รวม (คน)	หลังคาเรือน
		ชาย (คน)	หญิง (คน)		
1	บ้านแม่มะ	210	227	437	208
2	บ้านสันตันธง	314	347	661	302
3	บ้านด้าย	262	296	558	247
4	บ้านสันสลี	125	158	283	121
5	บ้านเวียงแก้ว	441	453	894	414
6	บ้านจิวเฒ่า	189	220	409	185
7	บ้านดอยสะงี้	527	571	1,098	453
8	บ้านหนองปลาสะเด็ด	231	263	494	198
9	บ้านศรีดอนมูล	369	469	838	436
10	บ้านศรีบุญยืน	340	347	687	256
11	บ้านปากอ้อย	215	240	455	209
12	บ้านศรีดอนมูล	272	313	585	233
13	บ้านศรีดอนมูลใต้	152	161	313	128
รวม		3,647	4,065	7,712	3,390

7.2 ข้อมูลด้านการเกษตร

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ข้าวโพด ปลูกผัก,ผลไม้

7.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำการเกษตร

แหล่งน้ำธรรมชาติไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำคำ แม่น้ำมะ

7.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

มีระบบประปาบาดาลหมู่บ้าน จำนวน 13 หมู่บ้าน

8.ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

8.1 การนับถือศาสนา

ประชาชน หมู่ที่ 1-6 , 8-13 นับถือศาสนาพุทธ

ประชาชน หมู่ที่ 7 นับถือทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์

โดยมีข้อมูลศาสนสถาน ดังนี้

วัด มีจำนวน 11 วัด ได้แก่

1. วัดศรีไชย
2. วัดสันป่าลาน
3. วัดธรรมประสิทธิ์
4. วัดสันสลี
5. วัดเวียงแก้ว
6. วัดจัวแก้ว
7. วัดป่ายาง
8. วัดสุ่มังคลาราม
9. วัดป่าอ่อน
10. วัดศรีบุญยืน
11. วัดไชยสถาน

โบสถ์ 1 แห่ง ได้แก่

บ้านดอยสะงั้ว หมู่ที่ 7

8.2 ประเพณีและงานประจำปี

- การรดน้ำดำหัว ในระหว่าง วันที่ 13-15 เดือนเมษายนของทุกปี หรือวันสงกรานต์
- การขนทรายเข้าวัด วันที่ 14 เมษายนของทุกปี
- ประเพณีสงกรานต์ โดยทั่วไปจะกระทำในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา หรือ วันงานเทศกาลประจำปี เช่น สงกรานต์ เป็นต้น
- พิธีสืบชะตา
- สลากกัณฑ์ โดยจัดในช่วงเดือน 6 จนถึงเดือน 8 ซึ่งเป็นช่วงผลไม้ฤดูมรสุม
- งานรวมญาติ จะจัดขึ้นช่วงเดือนเมษายนของทุกปี
- แข่ขู้อ่าเผ่า คือโล้ชิงช้า จะจัดช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี เป็นเวลา 4 วัน
- ค้าท้องอ่าเผ่า คือปีใหม่มูลุกข้างของชนเผ่าอ่าเผ่า ซึ่งจะตรงกับช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ เป็นเวลา 4 วัน
- ชุ่่มสี่ ชุ่่มมี้ คืองานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ หรือเรียกอีกอย่างว่าประเพณีชนไก่แดง ใช้เวลา 5 วัน

8.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น คือ

-

ภาษาถิ่น คือ

ภาษาเมืองลำนนา ภาษายอง ภาษาอาข่า ภาษาไทยใหญ่

8.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

-

9.ทรัพยากรธรรมชาติ

9.1 น้ำ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วย , ลำน้ำ	16	สาย
บึง , หนองน้ำ	13	แห่ง
ลำเหมือง	25	สาย
อ่างเก็บน้ำ	6	แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย	2	แห่ง
บ่อน้ำตื้น	8	แห่ง
บ่อโยก	16	แห่ง
ระบบประปาหมู่บ้าน	16	แห่ง
ระบบประปาภูเขา	1	แห่ง
ถังเก็บน้ำฝน	-	แห่ง

9.2 ป่าไม้

ในพื้นที่อยู่ในเขตป่าสงวน และป่าเสื่อมโทรมบางส่วน

9.3 ภูเขา

ในพื้นที่เป็นที่ราบระหว่างภูเขา

9.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำมะ แม่น้ำคำ แม่น้ำรวก แม่น้ำบาง ใช้สำหรับการเพาะปลูกในภาคเกษตร ประชาชนตำบลศรีดอนมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จึงมีผู้ใช้ประโยชน์จำนวนมาก และพื้นที่การเกษตรมีจำนวนมากซึ่งแนวโน้มความต้องการการใช้น้ำก็เพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งปัจจุบันน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ตำบลศรีดอนมูลไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เนื่องจากต้นทุนน้ำมีน้อยพื้นที่ต้นน้ำกักเก็บน้ำไว้ในช่วงฤดูแล้ง พื้นที่ตำบลศรีดอนมูลอยู่พื้นที่ปลายน้ำจึงได้รับความเดือดร้อน แม่น้ำลำคลองแห้งคอต ไม่มีน้ำไหลผ่าน การเกษตรจึงได้แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าโดยการเจาะบ่อบาดาลและสูบน้ำเพื่อไปเลี้ยงต้นข้าว ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุ และไม่เกิดความยั่งยืน ทั้งยังส่งผลกระทบต่อไปถึงระบบประปาหมู่บ้านทำให้ผลิตน้ำประปาได้น้อยลง จากสถานการณ์ภัยแล้งในปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี ต้องส่งเสริมให้เกษตรกรหันไปปลูกพืชที่สามารถปลูกได้ในฤดูแล้ง และใช้น้ำน้อย พอที่จะให้เกษตรกรมีรายได้ในช่วงฤดูแล้ง และหาที่กักเก็บน้ำในพื้นที่เพื่อกักเก็บน้ำในช่วงฤดูฝน และสามารถผันน้ำมาใช้ในช่วงฤดูแล้งได้